Súd:	Okresný súd Žiar n/H
Spisová značka:	4C/182/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6411208483
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 11. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ivan Spurný
ECLI:	ECLI:SK:OSZH:2011:6411208483.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom sudcom JUDr. Ivanom Spurným v právnej veci žalobcov v 1. rade Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom C.U. XXX/XX, K. Š. a v 2. rade M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, K. Š., obaja zastúpení JUDr. Rudolfom Fajbíkom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Ul. Dobšinského 14, Banská Štiavnica, proti žalovanému B. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.Á. Š., A. XXXX/X, zastúpený JUDr. Mgr. Ivanou Švarcovou, advokátskou, so sídlom Advokátskej kancelárie Horná 41, Banská Bystrica o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 20.000 eur, ako náhradu nemajetkovej ujmy a žalobcovi v 2. rade sumu 10.000 eur, ako náhradu nemajetkovej ujmy, všetko do 30. dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu v Žiari nad I., sumu X.XXX eur, ako súdny poplatok a sumu 65,32 eur, ako trovy preddávkované zo štátnych prostriedkov, do 3. dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom v 1. rade a v 2. rade na účet právneho zástupcu JUDr. Rudolfa Fajbíka sumu 1.780,27 eur, ako trovy konania, do 3. dní od právoplatnosti rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu, podali na Okresný súd Žiar nad Hronom, dňa 11.07.2011 žalobu, v ktorej navrhovali, aby súd zaviazal žalovaného k náhrade škody za bolesť, za stratu na zárobku počas práceneschopnosti a náhradu nemajetkovej ujmy. Svoju žalobu odôvodňovali tým, že žalovaný dňa XX.XX.XXXX, napadol žalobcov so zbraňou, jeho konanie bolo kvalifikované, ako pokus vraždy. Vzhľadom na zistenú duševnú chorobu, však bolo trestné stíhanie zastavené.

Právna zástupkyňa žalovaného navrhovala žalobu zamietnuť, a to z toho dôvodu, že žalovaný v dôsledku schizofrénej psychózy nevedel rozpoznať protiprávnosť svojho konania a nevedel ovládať svoje konanie, a preto nezodpovedá za spôsobenú škodu.

V priebehu konania žalobcovia, svoju žalobu v časti týkajúcu sa nárokov náhrady za bolesť, náhradu na stratu na zárobku počas práceneschopnosti, jednorazové vyrovnanie a náklady spojené s liečením, ako aj náhradu po skončení práceneschopnosti, zobrali späť a súd v tejto časti konanie zastavil. Ďalej konal len o nároku na nemajetkovú ujmu.

Z vykonaného dokazovania, a to výsluchom účastníkov, aj z pripojených listinných dôkazov nie je sporné, že žalovaný dňa XX.XX.XXXX v čase medzi XX.XX I. až XX.XX I.., v rodinnom dome číslo XX, na J. F. Z. K. , v úmysle usmrtiť zaútočil malou sekerou, ktorú si priniesol so sebou na žalovaného v 2. rade, ktorému nie menej, ako dva krát zaťal do oblasti hlavy, čím mu spôsobil sečnú ranu v čelovej oblasti po lebku a sečnú radu spánkovej temennej oblasti vľavo prenikajúcu lebkou s malým krvácaním pod lebku. Následne po vykonaní skutku prešiel na ulicu C. Z. K. , kde vošiel do prevádzky holičstva a kaderníctva K. a tam v úmysle usmrtiť, zaútočil so sekerou v ruke na žalobkyňu v 1. rade, ktorej nie menej, ako tri krát zaťal do oblasti hlavy, čím jej spôsobil zranenia, a to kraniocerebrálne poranenie a drvivé poranenia hlavy, hemoragický šok a vnútrolebečné poranenie. Nie je sporné, že žalovaný bol stíhaný pre dvojnásobný pokus, obzvlášť závažného zločinu vraždy, a toto stíhanie bolo zastavené, pretože v priebehu trestného konania bolo dokázané, že obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný (č.l.4). Z priloženého znaleckého posudku číslo X/XXXX (č.l.8), je dokázané, že žalobca v 2. rade utrpel dve sečné rany do čelovej oblasti hlavy bez zlomeniny lebečnej kosti a do temenno-záhlavovej oblasti hlavy so zlomeninou (drobným prebitím kosti). Obe inkriminované sečné rany možno pokladať z forenzne-medicínskeho hľadiska za mimoriadne nebezpečné z aspektu priameho ohrozenia života a zdravia poškodeného. Osobitne nebezpečnou bola sečná rana (zásek) do ľavej temenno-záhlavovej oblasti lebky, kde došlo jednak ku zlomenine (prebitiu) kosti lebečného krytu, v dôsledku stredne vysokej intenzity úderu a tiež aj k narušeniu cievneho riečiska na vnútornej ploche klenby lebečnej so vznikom krvácania medzi vnútornou plochou kosti klenby lebečnej a tvrdú blanu mozgu. Okrem týchto sečných poranení hlavy, bol nepriamo ovplyvnený aj švihovou dislokáciou mozgu v dutine lebečnej s jej pomliaždením na protiľahlej strane, poúrazovým krvácaním do vnútrolebkových priestorov, resp. do mozgových komôr, možnosťou vzniku tzv. difúzneho axonálneho poškodenia mozgu pri jeho švihovom posune v dutine lebečnej a zavlečením infekcie do vnútrolebkového priestoru pri zlomenine lebky.

U žalobkyne v 1. rade minimálne tri sečné rany smerovali do ľavej čelovo-temennej oblasti a temennej a záhlavovej oblasti hlavy. V dôsledku toho došlo ku vzniku viacnásobných otvorených zlomenín kosti lebečnej klenby, s posunom kostných úlomkov, k ložiskovému pomliaždeniu mozgu v temenno-záhlavovej oblasti, taktiež aj ku vzniku ohraničeného krvácania nad aj pod tvrdú blanu mozgu v temennej oblasti hlavy a ku krvácaniu pod mäkké obaly mozgu v temennej oblasti hlavy. Všetky tieto rany, možno pokladať z forenzne-medicínskeho hľadiska za mimoriadne nebezpečné z aspektu jej priameho ohrozenia života a zdravia. Osobitne nebezpečnou bola razantná sečná rana (zásek) na temennej oblasti lebky, kde zraňujúci predmet (sekera) v dôsledku prieniku kosťou lebečného krytu narušil cievne riečisko na vnútornej ploche klenby lebečnej, čo podmienilo vznik krvácania medzi vnútornú plochu kosti klenby lebečnej a tvrdú blanu mozgu, aj pod tvrdú blanu. Energia úderu sekerou do temeno-záhlavovej oblasti, bola tak značná, že podmienila aj vznik krvácania pod mäkké obaly mozgu, ako aj vznik priameho ložiskového pomliaždenia mozgu. Žalobkyňa v 1. rade bola ohrozená aj nepriamymi následkami, a to švihovou dislokáciu mozgu v dutine lebečnej s jej indirektným pomliaždením na protiľahlej strane, možnosťou vzniku tzv. difúzneho axonálneho poškodenia mozgu, pri jeho švihovom posune v dutine lebky a zavlečenie infekcie do vnútrolebkového priestoru pri zlomenine lebky. Všetky tieto zranenia obom žalovaným boli spôsobené použitím sekery voči telesnej integrite oboch žalobcov.

Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy (§ 11 Občianskeho zákonníka). Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie, podľa odseku 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Občiansko-právna zodpovednosť za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti predpokladá splnenie podmienok, že ide o neoprávnený zásah do chráneného všeobecného osobnostného práva fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť či ohroziť osobnosť fyzickej osoby. Ujma na osobnosti fyzickej osoby (majetková ujma), v jej fyzickej, psychicko-morálne sociálnej integrite a príčinná

súvislosť medzi týmito dvomi zložkami. Zodpovednosť za neoprávnený zásah podľa § 13 je založená na objektívnom princípe, to znamená, že sa vedľa neoprávnenosti zásahu do osobnosti fyzickej osoby (objektívna kategória) nevyžaduje zavinenie (subjektívna kategória) pôvodcu tohto neobjektívneho zásahu. Zodpovednosť podľa § 13, môže preto niesť aj maloletá osoba, poprípade osoba, ktorá je zbavená, alebo obmedzená k spôsobilosti k právnym úkonom.

Preto aj keď bolo v trestnom konaní konštatované, že žalovaný v čase spáchania horeuvedených skutkov, v dôsledku schizofrenej psychózy nevedel rozpoznať protiprávnosť svojho konania, a toto konanie nemohol ovládať, čo potvrdil aj znalec vo svojej výpovedi na súde, v zmysle § 13 je správne pasívne legitimovaný, ako zodpovedný subjekt z uvedeného nároku nemajetkovej ujmy.

Možnosť priznať peňažnú satisfakciu predpokladá, že sa primerané morálne zadosťučinenie, ako primárna forma zadosťučinenia, ukazuje v konkrétnom prípade, ako nepostačujúca, takže stráca svoju účinnosť a funkčnosť. Vzhľadom na intenzitu, rozsah a nepriaznivé dôsledky na zdraví žalobcov, v tomto konkrétnom prípade neprichádza do úvahy za postačujúce samotné zadosťučinenie uvedené v § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na pojednávaní žalobcovia a právni zástupcovia predložili lekárske správy, z ktorých je zrejmé, že v dôsledku konania žalovaného, žalobkyňa v 1. rade je plne invalidná. Pred poškodením zdravia chodila riadne do práce, síce len na čiastočný úväzok, ale bola schopná pracovať, bola schopná postarať sa o domácnosť, starať sa o záhradu, venovať sa turistike, chodila plávať s rodinnými príslušníkmi a žila plnohodnotným životnom. Vzhľadom na trvalé následky poškodenia zdravia, je čiastočne imobilná, odkázaná pri mnohých životných úkonoch na nevyhnutnú pomoc, stratila úplne schopnosť pracovať, nie je schopná sama sa postarať o domácnosť, o záhradu a v mnohých činnostiach je odkázaná na svojich rodinných príslušníkov. Zdravotný stav žalobcu v 2. rade sa neustále vyvíja. Dokonca aj po podaní žaloby, lekári mu odporúčajú invalidizáciu, následkom poškodenia zdravia, jedná sa o psychické následky, a to posttraumatické depresívne stavy, ktoré sú v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia spôsobenej žalovaným. Niekoľkokrát bol hospitalizovaný a je u neho diagnostikovaná depresívna porucha stredne ťažkého až ťažkého stupňa. U žalobkyne v 1. rade sa prejavila posttraumatická epilepsia, v dôsledku čoho bola hospitalizovaná a táto je spôsobená v súvislosti s jej poškodením na zdraví žalovaným. U obidvoch žalobcov, je intenzita následkov na ich zdraví taká, že stále trvajú. Zásah bol značnej intenzity a mal široký dosah na všetky stránky ich života.

Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nestanovuje zákon žiadne medze. Pri určení výšky však zakotvuje dve kritériá, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy (čím závažnejšia je čo do svojej intenzity, rozsahu a ohlasu, ako aj svojho trvania vzniknutá nemajetková ujma, tým vyššia by mala byť i čiastka peňažného zadosťučinenia) a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. V tomto prípade súd posúdil konanie žalovaného, ako úmyselné konanie so zbraňou usmrtiť obidvoch žalobcov.

Z vykonaného dokazovania má súd za dokázané, že v danom prípade sú splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy. Uplatnená náhrada zo strany žalobcov zodpovedá kritériám, uvedené v § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a preto súd ich návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Žalobcovia boli oslobodení od platenia súdneho poplatku, a preto v zmysle § 2 ods. 2, je povinný zaplatiť súdny poplatok žalovaný, ktorý vo veci úspech nemal. Výška súdneho poplatku je stanovená položkou 1 písm. a sadzobníka súdneho poplatku.

V súvislosti z vykonávaním dokazovania súd vynaložil z rozpočtových prostriedkov na znalečné, v zmysle § 148 ods. 1 O.s.p., má štát podľa výsledku konania proti účastníkom na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdneho poplatku.

O náhrade trov konania účastníkom, súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobcovia mali vo veci úspech, a preto im súd priznal náhradu trov potrebných na účelné bránenie svojho práva voči

žalovanému, ktorý vo veci úspech nemal. Trovy žalobcov predstavujú, trovy právneho zastúpenia advokáta za úkony právnej pomoci, a to podľa vyhlášky číslo 655/2004 Zbierky. Jeden úkon právnej pomoci u žalobkyne v prvom rade, je vo výške 370,14 eur a žalobcu v druhom rade 270,54 eur. Ďalej sú to úkony za spoločné konanie tri úkony po 320,34 eur. V zmysle § 15a a § 16 ods. 3, má advokát právo aj na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné za dva úkony po 7,41 eur. V zmysle § 15a a § 17 ods. 1 Vyhlášky aj náhradu za stratu času za 8,5 hodín po 12,35 eur a ďalej v zmysle § 15a a § 16 ods. 4 Vyhlášky aj na cestovné z miesta advokátskej kancelárie do miesta súdu a späť. Celkove trovy právneho zastúpenia advokáta predstavujú sumu 1.780,27 eur. Platobným miestom na náhradu trov konania zastúpeného advokátom, je advokáta (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunajšieho súdu, ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici a to v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (z.č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.